

EUSKARAZKO BALIABIDEAK LOGOPEDA ETA ENTZUMEN ETA MINTZAIIRA IRAKASLEENTZAT: HAUR LITERATURAREN CORPUSA

Miren Arantzeta (1) eta Josu Landa (2)

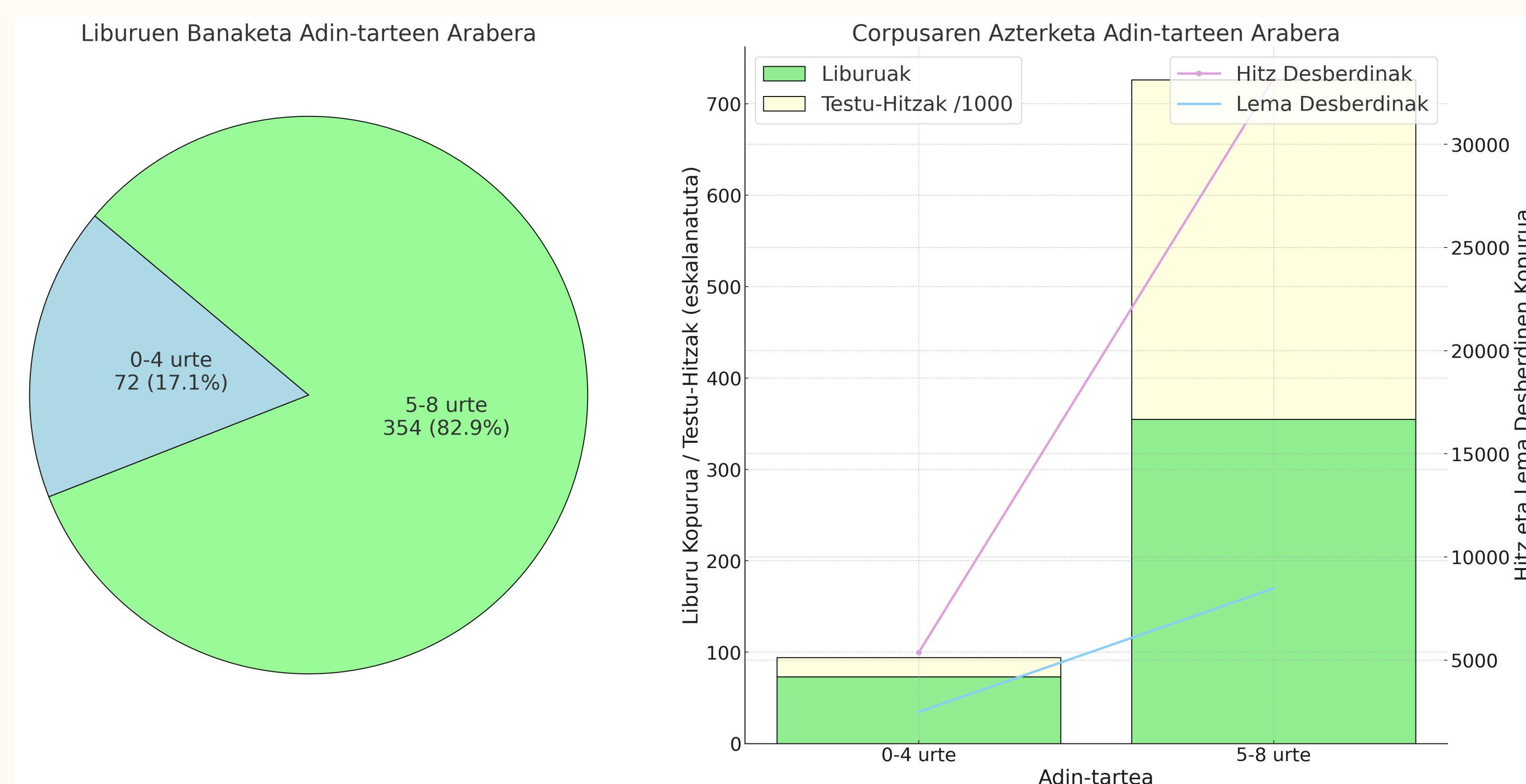
(1) Euskal Herriko Unibertsitatea. Gogo Elebiduna ikerketa taldea. (2) Ametzagaña.

1. SARRERA

- Hizkuntza eta mintzaira nahasmenduak oso anitzak izan daitezke, eta hizkuntzaren maila desberdinei eragin diezaiekete.
- Esku-hartze goiztiarra oso garrantzitsua da eragozpena tratatzeko eta eragin negatiboak murrizteko.
- Bide horretan, berariazko hizkuntza materialak ezinbestekoak dira era sistematikoan lan egiteko.
- Euskarazko materialen eskasia nabarmena da, eta horrek arazoak sortzen ditu terapia eta irakaskuntza eraginkorrak eskaintzeko.

3. METODOLOGIA

- 0 eta 8 urte bitarteko haurrei zuzendutako euskal literaturatik abiatuta corpus digital bat sortu dugu.
- Corpusa 428 liburuz osatuta dago, bi adin-taldetan banatuta: 0-4 urte bitartean eta 5-8 urte bitartean. Guztira, 392.413 testu-unitate, 34.331 hitz eta 8.637 lema ditu, hizkuntza-aniztasun handi bat eskainiz.

1. Irudia: Grafiko hauek adin-tartean arabera corpusaren ezaugarriak erakusten dituzte.

2. HELBURUA

Logopeda eta mintzaira-irakasleei euskarazko hizkuntza-materialak sistematikoki aukeratzeko lanabes bat eskaintzea.

4. EMAITZA: BILATZAILEA

- 0-8 haur literatura corpusean hizkuntza-materialak bilatzeko interfaze bat sortzen gabiltza.
- Momentu honetan, bilaketa irizpide lexiko eta fonemikoen arabera bideratu daiteke:

HITZ EDO HIZKUNTZA-SEGIDA ESPEZIFIKOAK BERRESKURATZEA:

non bilatu: corpus osoan

1: lema sagu
distantzia: 4

2: lema
distantzia: 1

3: lema
distantzia: 1

4: lema
distantzia: 1

5: lema

bilatu

190 agerpen
172 esaldi / 25 liburu

Akilimarro, Sakarramin eta Mamu, Jiménez Aleixandre, María Pilar (Elkar, 1999)

- Baina egun batean, hortz bat erori zitzaion, eta gauetan sagutxo Teilatuko etor hortzaren bila, eta Bibi gauaren bestaldera eraman zuen tapakien zulo batetik.

Bainera bete itsaso, Amuriza, Miren (Elkar, 2016)

- Zoaz eta ikus sagurik baden garbarani!

Doña Karmen, (Erein, 1990)

- Doña Karmenek sagu bat zeukan bere ohe azpian.
- Saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka, baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Ardiak bee, oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Idiak muu, oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Txerriak kurrin, idiak muu, oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Astoak arrantza, txerriak kurrin, idiak muu, oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka baina doña Karmen ez zen esnatzen.
- Otsoak ulu, astoak arrantza, txerriak kurrin, idiak muu, oilarrak kukurruku, saguak karrask, katuak miau, txakurrak zaunka, eta susto hategi esnatu zen doña Karmen.

EZAUGARRI FONEMIKOEN ARABERAKO BILAKETA:

bilaketa eredua: [bip]

1. fonema
Literala: b
Kontsonante mota: biezpainkaria / leherkaria

2. fonema
Literala: i
Kontsonante mota: /

3. fonema
Literala: p
Kontsonante mota: /

fonema gehitu

bilatu

bilaketa eredua: [bip]

1.338 lema

lemak/hitzak: lemak
ordenatu: alfabetoz
non bilatu: corpus osoan
hitzaren barruan: hasieran
gutxieneko agerpen kopurua: 1

agerpenak	lema
530	ba
8	baba
2	babaloz
12	babarrun
17	babes

5. ETORKIZUNEN PLANGINTZA

- Proiektua hau bere hastapenetan dago.
- Etorkizunean, corpusa handitu eta egungo bilaketa-motorra hobetuko dugu, erabilgarritasun handiagoa emanez, silaba eta hitz egituren arabeko bilaketak egiteko aukerak txertatuz.
- Bestalde, hizkuntz-materialen aukeraketa maila semantiko, morfologiko, sintaktiko eta gramatikaleko irizpideen arabera egiteko aukera gehituko dugu.

6. GARRANTZIA ETA APLIKAZIOAK

- Corpus hau baliagarria izango da esparru klinikoan eta hezkuntzan, logopedei eta mintzaira eta entzumen irakasleei hizkuntz-materialen aukeraketa errazteko.
- Ebidentzian-oinarritutako materialak sortzeko lanabesa izan daiteke.
- Kalitatezko eta pertsonalizatutako esku-hartzea eskaintzen lagunduko du.

7. ESKER ONAK